

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА СТРУКТУРА РЕГУЛЮВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

INSTITUTIONAL STRUCTURE OF REGULATION AND DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL TOURISM

У даній статті автор дослідив рівні і механізми регулювання світової сфери туристичних послуг та їх еволюцію в сучасних умовах. З'ясовано, що у процесі всезростаючої глобалізації і лібералізації відбувається формування більш цілісного міжнародного ринку туристичних послуг із посиленням взаємозалежності його учасників із різних країн, що потребує оперативного регулювання на глобальному, наднаціональному та національному рівнях та поглиблення співпраці між суб'єктами туристичного ринку, урядовими та міжнародними організаціями.

In this article the author examined the levels and mechanisms of regulation the global sphere of tourism services and their evolution in today's environment. It was found that in the process of growing globalization and liberalization there is a formation of a more holistic international market of tourism services with increasing interdependence of the participants from different countries that is requiring operational regulation at the global, national and supra-national levels and deepening cooperation between the subjects of the tourism market, government and international organizations.

Ключові слова: туризм, міжнародний туризм, міжнародний ринок туристичних послуг, міжнародні організації, регулювання.

Keywords: tourism, international tourism, international market of tourist services, international organizations, regulation.

Постановка проблеми. В умовах трансформації світового господарства кінця XX і початку XXI ст., формування глобального інформаційного ринку та переходу розвинених країн до постіндустріальної моделі розвитку міжнародний ринок послуг виступає каталізатором стрімкого піднесення світової економіки. Торгівля послугами є складовою частиною і рушійною силою розвитку інших галузей господарства та одним з вирішальних чинників зростання країн, що розвиваються, країн з пе-

рехідною економікою і найменш розвинених країн. Сучасна сфера послуг перетворюється на один із ключових сегментів світового ринку, де чільне місце займають туристичні послуги. Значення туризму у міжнародній економічній діяльності постійно зростає, а сам ринок набуває нових тенденцій та особливостей, впливаючи на торгівлю, транспорт та зв'язок, сільське господарство й будівництво. Процеси глобалізації на туристичному ринку характеризуються зміною технологій, модернізацією транспортної

**Катерина
Антонюк**

*К. е. н.,
доцент кафедри
міжнародної
економіки
ДВНЗ «Київський
національний
економічний
університет
імені Вадима
Гетьмана»*

**Kateryna
Antonyuk**

*PhD, Associate
professor
Department of
international
economy
SHEI «Kyiv
National
Economic
University named
after Vadym
Hetman»*

ТЕОРІЯ

інфраструктури, інтернаціоналізацією ділової активності та створенням механізму регулювання.

Відзначимо, що як і в цілому сфера послуг, сфера міжнародного туризму й туристичних послуг з 20-х років 20 століття також стає об'єктом міжнародного регулювання. Ще Ліга націй і перший міжнародний з'їзд туристських організацій (1925р.) звернули свою увагу на визначення туризму, туристів, а також суміжних понять; період часу між 1937 і 1990 роками характеризувався розробкою визначень і класифікацій для сфери міжнародного туризму. Багато проблем міжнародного туризму вирішуються в даний час на міждержавному рівні. Туристичні зв'язки – невід'ємна частина міжнародних відносин та об'єкт уваги ряду міжнародних організацій і національних урядів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Останнім часом інтерес до досліджуваної проблематики зростає, що знайшло відображення у працях зарубіжних та вітчизняних вчених: Л. Агафонової, М. Бойко, В. Герасименко, І. Криховецького, В. Квартальнова, О. Любіцевої, М. Мальської, Г. Негоди та ін.

Формування мети статті та завдань. Широкий розвиток туристичних зв'язків обумовив об'єктивну необхідність створення спеціалізованих міжнародних організацій з питань регулювання даної сфери. Дослідники виділяють певні причини створення спеціалізованих організацій.

1. По-перше, бурхливий розвиток туризму, складність відносин у світі, багатобічний вплив, який спричиняє туризм на міжнародні відносини.

2. По-друге, розвиток міжнародного туризму кожної держави має різний рівень, а тому наявні в країні відповідні національні органи мають далеко не однаковий обсяг прав і повноважень. Наприклад, в одних країнах - це міністерства й відомства, тобто державні органи, в інших - неурядові некомерційні організації. У деяких державах немає єдиних однорідних національних органів, що займаються питаннями туризму. Основною метою даного дослідження є

вивчення зарубіжного досвіду системи регулювання туристичної діяльності на різних рівнях, визначення інструментів формування міжнародно-правового регулювання туризму.

Стрімкий розвиток міжнародних туристичних зв'язків спричинив створення численних міжнародних організацій, які сприяють поліпшенню роботи цієї сфери світової торгівлі. У їх число входять:

- спеціалізовані установи системи Організації Об'єднаних Націй (ООН);
- організації, де питання розвитку міжнародного туризму обговорюються епізодично й не є головними у сфері їх діяльності;

- неурядові спеціалізовані, міжнародні комерційні, національні й регіональні організації з питань туризму.

На даний момент сформувалась така інституціональна структура регулювання та розвитку міжнародного туристичного ринку (рис. 1).

Правове регулювання міжнародного туризму на багатосторонній основі на глобальному рівні здійснюється в рамках Організації Об'єднаних Націй, у якій ВТО (Всесвітня туристична організація) займає положення універсальної спеціалізованої організації по міжнародному туризму. ВТО прийняла ряд декларацій та інших документів з питань організації міжнародного туризму, включаючи Хартію туризму й Кодекс поведінки туриста (1985 року), видає статистичні довідники й прогнози, пропонує інформаційні банки даних для туристичного бізнесу. Цією організацією зафіксований цілий ряд важливих для міжнародного туризму понять; на основі актів ВТО розроблена більшість національних законів, які регулюють ринок туристичних послуг [9, с. 254].

Всесвітня туристична організація (ВТО) створена в 1975р. і в даний час об'єднує 160 країн. Метою ВТО є сприяння розвитку туризму для внесення вкладу в економічний розвиток, міжнародне взаєморозуміння, мир, процвітання, загальна повага і дотримання прав людини й основних свобод для всіх людей без будь-яких відмінностей в залежності від раси, статі, мови і релігії.

Рис 1. Інституціональна структура міжнародного туристичного ринку (складено автором)

Практична допомога надається ВТО у вигляді проектів, місій, консультацій, семінарів та в інших формах з питань [5, с.128] стратегії розвитку туризму; політики матеріально-технічного й кадрового забезпечення; маркетингу або розробки туристичних проектів (одним із спільних проектів ВТО й Узбекистану стало створення робочої групи експертів з питань розробки концепції розвитку туризму в країні; результат запровадження Узбекистаном розроблених рекомендацій у законодавчій і податковій частинах - інтенсивний приплив інвестицій у туристичну галузь і будівництво провідними готельними корпораціями (Sheraton, Hyatt, Bass) висококатегорійних готелів); статистики; навчання та професійної підготовки; ролі та функції урядових служб; спрощення туристичного обміну й формальностей.

В останні роки в загальній програмі роботи ВТО приділяє велику увагу вирішенню проблем, пов'язаних з безпекою й захистом туристів і туристичних об'єктів, а також спрощенням туристичного обміну, поїздок і перебувань. Тема підвищення авторитету, престижності туризму та його інформаційного забезпечення в тій чи іншій

мірі постійно входить у програму роботи ВТО. Автоматизація й широке застосування електронної техніки в галузі туризму - одне з актуальних завдань діяльності ВТО.

Україна - член ВТО з 1997 року. У вересні 1999р. Україну було обрано до Виконавчої ради ВТО. Членом Ділової ради ВТО також є Готельний комплекс «Дніпро». На XXIV сесії Генеральної асамблеї ВТО до Ділової ради вступило Головне управління комунального й готельного господарств та туризму Київської міської державної адміністрації.

Значну роль у регулюванні сфери туристичних послуг відіграє Генеральна Угода по торгівлі і послугам (ГАТС). ГАТС - один з аспектів Уругвайського раунду переговорів в рамках Генеральної угоди по товарах і тарифах (ГАТТ) по лібералізації світової торгівлі, а саме: по лібералізації обміну послугами. Ця угода створювалася як частина багатобічної тривалої міжурядової торгової угоди. Вона багато в чому застосовна для туризму, зокрема для фахівців, що займаються туристською політикою. ГАТС полегшує просування пропонування послуг, але забезпечення деяких з них часто вимагає тісного

персонального контакту продавця й клієнта, тому такого великого значення набуває можливість пересування основного персоналу на ринки послуг. Проте деякі країни вимагають візу при перетині кордону або скорочують кількість дозволів виданих на роботу, що перешкоджає або уповільнює рух фахівців, менеджерів і технічного персоналу. У цьому випадку можна використовувати ГАТС, яка містить схему переговорів для полегшення в'їзду персоналу, який працює у сфері послуг, на територію країн-учасниць угоди.

Всесвітня федерація асоціацій туристичних агентств була створена в 1966 році як міжнародна неурядова організація з метою об'єднання й зміцнення національних асоціацій і союзів, туристичних бюро й агентств шляхом надання їм професійної й технічної допомоги. Федерація об'єднує 76 національних асоціацій та організацій і більше 1400 індивідуальних членів [8, с.164]. Завданням організації є максимальна підтримка престижу всіх категорій професій туристичного агента на міжнародному рівні в економічній, юридичній і соціальній сферах. Практична діяльність федерації полягає у координації діяльності робочих груп з таких питань, як автоматизація, готельне господарство, транспорт, професійна підготовка, юридична підтримка, страхування туристів і т.п. Особливого значення для представників туристичної індустрії набуває фінансова безпека. З цією метою організація спільно зі швейцарською комісією з міжнародної сертифікації (International Certification Commission Switzerland) почала реалізацію поетапного плану введення єдиної міжнародної сертифікації підприємств індустрії туризму.

Міжнародний туристичний альянс об'єднує туристичні клуби й автомобільні асоціації (більше 140 організацій із загальною кількістю близько 60 млн. членів з 84 країн світу). Метою створення організації є розвиток усіх видів туризму й, у першу чергу, автомобільного. Члени об'єднання займаються організацією семінарів і нарад з проблем удосконалення обслу-

говування автотуристів, спрощенням митних формальностей; благоустроєм доріг та автотрас, наданням юридичної допомоги й страхуванням. Альянс публікує різного роду довідкову інформацію, у тому числі дані про діяльність клубів-членів, довідники, схеми автомобільних доріг і т.п.

Міжнародна готельна асоціація заснована 1946 року в Лондоні з ініціативи швейцарського товариства власників готелів. Об'єднує близько 80 національних готельних асоціацій. Загальна кількість членів Міжнародної готельної асоціації досягає 4500 із 145 країн світу [4]. Цілі асоціації - розвиток співробітництва між національними готельними асоціаціями всіх країн світу, захист особистих і професійних інтересів своїх членів, вивчення проблем світової готельної індустрії та міжнародного туризму, надання комерційної інформації, допомога у врегулюванні фінансових розрахунків з туристичними фірмами. Асоціація активно займається видавничою діяльністю: виходять газета про новини в індустрії (двічі на місяць), щорічні довідники (International Hotel Guide, World Directory of Travel Agencies, Hotels and Restaurants International). Ці видання дозволяють орієнтуватися всім компаніям та організаціям в індустрії гостинності й туризму, використовуючи докладну інформацію, викладену в довідниках і спеціалізованих реєстрах.

Правове регулювання міжнародного туризму здійснюється також на регіональному рівні. Для цього в межах ООН діє ряд регіональних комісій, пов'язаних з міжнародним туризмом.

1. У рамках Європейська економічна комісія (ЄЕК) обговорюються конкретні питання туристичної діяльності, наприклад: проблеми розвитку й удосконалення сфери туристичних послуг; організації поточного контролю операцій, спеціальних досліджень та аналізу змін, що відбуваються на різних ринках туризму; забезпечення фінансових стимулів для розвитку туризму; контролю операцій і формулювання політики авіакомпаній, судноплавних і автодорожніх компаній та агентств, що займаються

обслуговуванням туристів; митних формальностей відносно тих туристів, які в'їжджають у дану країну та тих, що виїжджають за її межі. Поточна регіональна туристична політика країн Європейського союзу націлена на досягнення збалансованого розвитку туризму в країнах-учасницях. З цією метою ЄС визначив пріоритетні напрямки спільних заходів для забезпечення росту в'їзного туризму. Це спрощення поліцейського й митного контролю на кордоні, підвищення безпеки туристів і захист їх від несумлінної реклами, інформування про їхні соціальні права, гармонізація податкової політики в різних країнах та страхування туристів і їхнього автотранспорту, взаємне визнання рівня кваліфікації та дипломів професійної підготовки, поділ відпускних періодів для зняття навантаження на туристичну індустрію в пікові сезони, а також регіональний розвиток туризму з метою його просування в нерозвинені регіони ЄС, що мають туристичний потенціал.

2. Економічна комісія для Латинської Америки й Карибського регіону (ЕКЛАК). Вона займається вивченням економічних аспектів міжнародного туризму в даному регіоні. ЕКЛАК здійснила ряд актуальних досліджень, у тому числі по виробленню загальної політики й створенню регіональної програми в області розвитку міжнародного туризму, капіталовкладеннях в індустрію туризму, вивченню потреб у справі надання технічної допомоги державам регіону з метою розвитку іноземного туризму.

3. Економічна комісія для Західної Азії (ЕКЗА). Вона здійснила ряд значних досліджень з питань політики в області іноземного туризму в країнах регіону, подальшого розвитку матеріальної бази галузі, статистики міжнародного туризму.

4. Економічна й соціальна комісія для Азії і Тихого океану (ЕСКАТО). Ця комісія забезпечила надання державам регіону технічних, консультативних послуг з розробки національних програм розвитку міжнародних туристичних зв'язків, систематичну розробку заходів щодо усунення

митних формальностей і обмежень у питаннях пересування туристів по країнах регіону.

5. Економічна комісія для Африки (ЕКА). Центральне місце у своїй діяльності комісія відводить вирішенню проблем розвитку міжнародного туризму в регіоні як у практичному й організаційному, так і в дослідницькому аспектах. ЕКА провела велику роботу зі створення в регіоні єдиної системи статистики міжнародного туризму, уніфікації законодавства в області правового регулювання міждержавних туристичних зв'язків, організації регіонального міждержавного співробітництва.

Варто зазначити, що професійні учасники ринку туризму створюють професійні некомерційні асоціації, які, як правило, представлені консультативними радами з питань туризму. У міжнародному плані вони об'єднані в недержавні спеціалізовані міжнародні організації:

- Всесвітню асоціацію туристичних агентств і туроператорів (WATA);
- Міжнародну раду турагентств (ІСТА);
- Універсальну федерацію асоціацій турагентів (UFTAA);
- Міжнародну асоціацію готелів і ресторанів (МАОР);
- Міжнародну раду компаній з морського туризму (МСКМТ).

Цілями цих організацій є спільні розробки туристичної політики в наукових центрах і активне лобювання своїх інтересів у міжнародних організаціях і т.п.

Специфіка міжнародного туризму як сфери підприємницької діяльності пов'язана з інтернаціональним характером і широким спектром відносин, у які доводиться вступати особам, що так чи інакше беруть участь в організації відпочинку й подорожей. Розмаїтість цих відносин породжує певну складність правового регулювання туризму на національному рівні. Відзначимо, що сьогодні склалося кілька підходів до організації моделі державного регулювання міжнародного туризму [9, с.258]. Так, у деяких країнах з розвинутою ринковою економікою державне регулювання ска-

соване, і суб'єкти ринку здійснюють оперативне регулювання (наприклад, у США в 1997 році була скасована державна адміністрація, що займалася питаннями розвитку туристичної галузі). У країнах, де є присутнім державне регулювання ринку туристичних послуг, реалізуються дві моделі: або створені спеціальні органи державної влади, або ж регулювання здійснюється профільними органами.

Наприклад, у Великобританії при Міністерстві культури, видовищ і спорту в 1969 році була створена Британська туристична адміністрація, головним завданням якої стало просування національного туристичного продукту за кордон. Для цього адміністрація проводить рекламні кампанії за кордоном через мережу своїх офісів і представників, пресу, радіо й телебачення, організовує міжнародні конференції, надає маркетингові й консалтингові послуги з питань міжнародного туризму, видає різноманітні інформаційно-довідкові матеріали. В Іспанії при Міністерстві економіки утворено Державний секретаріат з питань торгівлі, туризму й малому бізнесу, Центральна дирекція по туризму; Іспанський інститут туризму. Завдання цих інститутів – вироблення загальної стратегії держави з розвитку туризму. У Німеччині питаннями міжнародного туризму займається Національний туристичний комітет Міністерства економіки, головними завданнями якого є розвиток туризму в Німеччині й збільшення туристичного потоку в країну. Представництва комітету функціонують в 27 країнах світу. В Австрії цю галузь регулює Міністерство економіки. Рекламою туристичних можливостей країни займається Австрійський національний туристичний офіс, представництва якого працюють в 26 країнах світу. У Швейцарії питаннями в'їзного туризму займається Центральне відомство по туризму (ЦВТ) - найбільше національне рекламне агентство.

Розвиток міжнародного туристичного співробітництва є головною та основоположною функцією, першочерговим напрямком діяльності Державної служби туризму і курортів

України. Цілеспрямована та системна робота щодо розвитку міжнародних туристичних зв'язків на двосторонньому та багатосторонньому, регіональному та міжнародному рівнях, а також забезпечення євроінтеграційного напрямку – ефективний механізм створення сприятливого для розвитку туризму середовища, інтеграції нашої країни в європейську спільноту, ефективного використання туристичних ресурсів, просування національного турпродукту на світовому ринку, розбудови транскордонної інфраструктурної мережі, забезпечення зайнятості, розвитку національної економіки та культури [7].

Діяльність Державної служби туризму і курортів по реалізації державної туристичної політики у сфері міжнародних відносин здійснюється за такими основними напрямками: розбудова договірно-правової бази міжнародного туристичного співробітництва, укладання та виконання міжурядових і міжвідомчих угод про співробітництво в галузі туризму, інших міжнародних договірних актів, протоколів, періодичних планів і перспективних програм розширення міжнародної туристичної співпраці, розвиток інституційних зв'язків на двосторонньому рівні в рамках відповідних органів (міжурядових комісій, міжвідомчих робочих груп по туризму тощо) та на багатосторонньому рівні в межах міжнародних туристичних організацій, зокрема забезпечення дійсного членства України у Всесвітній туристській організації (ЮНВТО), у складі Ради по туризму СНД, робочих груп по туризму Організації Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС), Центрально-європейської ініціативи (ЦЄІ), процесу Дунайського співробітництва, а також виконання євроінтеграційних завдань у сфері туризму, організація міжнародних заходів в Україні та за кордоном інституціонального, науково-практичного та інформаційно-рекламного характеру (зустрічі, засідання, візити, семінари, виставки та інше).

Першочерговим напрямком роботи Держтуризмкурортів залишається

розбудова договірної-правової бази зовнішніх відносин, насамперед, з країнами, що є для України генеруючими туристичними ринками. Співробітництво на двосторонньому рівні розбудовується через щорічне проведення засідань 13 міжвідомчих робочих груп по туризму та участь у роботі 68 міждержавних комісій, особливо з країнами, з якими створено правову базу співробітництва, а також реалізовано понад 10 міждержавних, міждержавних та міжвідомчих програм і протоколів довгострокового та середньострокового співробітництва в частині туризму. З метою реалізації міждержавних і міжвідомчих Угод про співробітництво в галузі туризму утворено 13 міжвідомчих робочих груп по туризму з такими країнами: Австрією, Болгарією, Єгиптом, Латвією, Литвою, Німеччиною, Польщею, Росією, Словаччиною, Словенією, Туреччиною, Угорщиною, Чехією [7]. У рамках розвитку двостороннього туристичного співробітництва відбуваються важливі візити міністрів туризму й керівників відповідних туристичних відомств, інших державних органів по туризму зарубіжних країн в Україну, а також керівництва Держтуризмкурортів до іноземних країн, що значною мірою сприяє налагодженню конструктивного діалогу, оптимізації взаємодії по забезпеченню стабільних туристичних потоків, збільшенню обсягів туристичних обмінів, підвищенню економічної ефективності туристичних зв'язків (насамперед, з керівниками таких країн-лідерів світового туризму, як Австрія, Болгарія, Росія, Туреччина, Греція, Італія, Німеччина, Франція, Швейцарія, Монако, Польща, Латвія, Литва, Чорногорія, Словенія).

Особлива увага приділяється забезпеченню дійсного членства України у Всесвітній туристській організації, участі у роботі статутних органів WTO – Генеральної асамблеї, Виконавчої ради (до 2003р. Україна входила до складу цього керівного органу WTO) та Регіональної комісії для Європи, в інших заходах Організації – всесвіт-

ніх туристичних саммітах, форумах, конгресах, засіданнях, семінарах, конференціях, практикумах, виставках, що відбуваються в країнах світу та проводяться в Україні, а також – сплати щорічних членських внесків до бюджету WTO.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Передумовою подальшого розвитку національного туризму відповідно до тенденцій світового туристичного ринку є залучення до міжнародної законодавчої та нормативно-правової бази цієї галузі, передових надбань найбільш розвинутих туристичних держав світу, впровадження стандартів якості туристичного обслуговування, прогресивних технологій, передових систем і методів підготовки та підвищення кваліфікації кадрів, використання можливостей світового інформаційного простору, наукових досліджень, досвіду державного регулювання та стимулювання галузі туризму, практики створення організаційно-фінансових засад функціонування високо-рентабельної туристичної індустрії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Балабанов І.Т., Балабанов А.І. Экономика туризму.— М.: Финансы и статистика, 2005. — 176 С.
2. Биржаков М. Б. Введение в туризм: [Учеб. для студентов вузов] / Нац. акад. туризма. Балт. междунар. ин-т туризма. — 6-е изд., перераб. и доп. — М.; СПб.: Невский Фонд: Герда, 2004. — 443 С.
3. Бочан І.О. Технологія туристичної діяльності: підручник для студ., І.О. Бочан, М.Ф. Цимбалюк, В.М. Цимбалюк. – Л., 2011. – 419 С.
4. Всесвітня рада по туризму [Електрон. ресурс]. – Електрон. дан. – Режим доступу: <http://www.wttc.travel/>
5. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник / М.П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н.М. Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661 С.
6. Негода Г.А. Моделі функціонування туристичної галузі / Г.А. Негода // Вчені записки інституту «КРОК». – 2012. – Вип. №31. – с.144-152.

7. Офіційний Інтернет-сайт Державної служби туризму і курортів [Електрон. ресурс]. –Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>

8. Пробоїв А. Передумови та перспективи ефективного розвитку туристичної галузі України в контексті політики державного регулювання / А.Пробоїв, Г. Станіславська // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2011. с. 164-169.

9. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: монографія/ Т.І. Ткаченко. 2-ге вид., випр. та доповн.. – К.: КНТЕУ, 2009. – 463 С.

10. World Tourism Organization. – UNWTO Torism Highlights. – 2013. – 13P.

REFERENCES:

1. Balabanov I.T., Balabanov A.I. Economic of tourism. MOSKOW: Finance and statistics, 2005. 176 p.

2. Birzhakov M. B. Entry to tourism M.; SPb.: Nevskiy Fund Gerda, 2004. 443 p.

3. Bochan I.O. Technology of tourist activity. LVIV, 2011. 419 p.

4. <http://www.wttc.travel/>

5. Mal'ska M.P. International tourism and sphere of services. K.: Znannya, 2008. 661 p.

6. Negoda G.A. Models of functioning of tourist industry. Scientists of message of institute «KROK». 2012; 31:144-152.

7. <http://www.tourism.gov.ua>

8. Proboiv A. Pre-conditions and prospects of effective development of tourist industry of Ukraine in the context of policy of government control. The Scientific announcer of the Uzhgorodskogo university. 2011; p. 164-169.

9. Tkachenko T.I. Steady development of tourism: theory, methodology, business realities. K.: KNTEU, 2009. 463 p.

10. World Tourism Organization. – UNWTO Torism Highlights. 2013. 13p.